

освѣтление и, най-после, да поддържа покъщнината и жилището си. Естествено, при тѣзи ограничени парични разходи много отъ своите нужди домакинството занемарява и се стреми да се задоволи съ най-необходимото. И това ограничение се движи по отношение на най-малката съпротива — ограничаватъ се тъкмо онѣзи нужди, които даватъ възможност да се води единъ по-сносенъ човѣшки животъ. На първо място се ограничаватъ, дори съвсемъ се игнориратъ, духовните нужди, следъ това лѣкуването и хигиената, после облѣклото и т. н. Никакъ не е чудно, при това положение, че най-голѣмия разходъ въ нашето селско домакинство е разходът за храна. Този разходъ селянинът, дори и при желание, по-мжично може да ограничи, тъй като, отъ една страна, храненето е физиологична и не еластична нужда и, отъ друга страна, задоволяването ѝ се извѣршва въ по-голѣма степень съ продукти, произведени въ собственото стопанство.

Храната въ селското земедѣлско домакинство страда отъ голѣмо еднообразие — 72% отъ енергията, която добиватъ отъ нея членовете на домакинствата, идва отъ брашното. Тази храна, особено презъ нѣкои сезони, е недостатъчна за да може селянинът успешно да се справя съ голѣмата физическа работа, която трѣбва да извѣрши въ стопанството.

Облѣклото въ селското земедѣлско домакинство е следващето по голѣмина разходно перо. Но, докато при храната домакинствата разчитатъ главно на стопанствата си, при облѣклото, макаръ и то да се приготвлява, въ повечето случаи, въ самитъ домакинства, материалите за неговата направа се доставятъ въ по-голѣмата си част отъ пазара. Още по-голѣма е зависимостта отъ пазара при задоволяване нуждата отъ обуша. Най-често тази нужда се запълва чрезъ кожени царвули (65·78% отъ домакинствата употребяватъ такива).

За отопление и при извѣршване на нѣкои домакински работи, за които сѫ нуждни горивни материали, домакинствата употребяватъ главно дѣрва, които тѣ добиватъ отъ стопанствата си. Каменни вѣгища употребяватъ съвсемъ малко домакинства, тъй като за тѣхната доставка домакинствата трѣбва да разполагатъ съ парични срѣдства, а пѣкъ и не винаги направения за тѣхъ разходъ е икономически оправданъ.

При освѣтлението, петролътъ е главния продуктъ, който се употребява за тази цель — 72·52% отъ домакинствата се освѣтяватъ съ газови лампи. Електрическо освѣтление иматъ много малъкъ брой домакинства. Това освѣтление, сравнено съ освѣтлението съ петролъ, е по-скжпо, но, отъ гледна точка на хигиена и удобства, то е много по-изгодно.

Културните нужди въ нашето селско земедѣлско домакинство се задоволяватъ въ много ограниченъ размѣръ. Разходи въ това отношение нашия селянинъ прави главно за издръжка на децата си въ училище. По-широки културни интереси той проявява много малко. Две сѫ причините за това: малки материални възможности и ограничена просвѣта. Коя отъ тѣзи две причини държи първенство, мжично може да се опредѣли, тъй като при нѣкой случаи действително мате-